

FINMEDIA - Managementul riscului în perspectiva Basel II - Ediția a III-a

STADIUL PREGĂTIRII PENTRU APLICAREA REGLEMENTĂRILOR

BASEL II

ÎN SISTEMUL BANCAR ROMÂNESC

Florin GEORGESCU
Prim-viceguvernator
Banca Națională a României

București, 22 Februarie 2006

Cuprins

- I. Obiectivele Basel II**
- II. Obiectivele BNR cu privire la implementarea Basel II**
- III. Strategia și acțiunile BNR pentru implementarea Proiectului Basel II**
  - III.1 Acțiuni **realizate**, aferente primelor două etape ale Proiectului Basel II
  - III. 2 Acțiuni **în curs de derulare** aferente primelor două etape ale Proiectului Basel II
- IV. Rezultate preliminare privind opțiunile băncilor referitoare la abordările specifice Riscului de credit**
- V. Rezultate preliminare privind opțiunile băncilor referitoare la abordările specifice Riscului operațional**
- VI. Exemplificări privind managementul riscului de credit**
  - Abordarea standard – Ponderi de risc aplicate Basel I vs. Basel II

I. Obiectivele Basel II

- ❖ Asigurarea unui **cadru mai flexibil** pentru stabilirea cerințelor de capital, adecvat profilului de risc al instituțiilor de credit

- ❖ **Consolidarea premiselor** pentru stabilitatea sistemului financiar

II. Obiectivele BNR cu privire la implementarea Basel II

- ❖ **Transpunerea în legislația primară și secundară a noilor cerințe prudențiale**
- ❖ **Dezvoltarea mijloacelor de supraveghere prudențială adecvate noului context**
- ❖ **Dezvoltarea sistemelor de management al riscului la nivelul instituțiilor de credit**

III. Strategia și acțiunile BNR pentru implementarea Proiectului Basel II

Coordonare și decizie în proiectul Basel II

- **Nivelul de coordonare**, reprezentat de Steering Committee (BNR, MFP, CNVM, ARB)

- **Nivelul decizional**, reprezentat de Consiliul de administrație și Comitetul de supraveghere ale BNR

III. Strategia și acțiunile BNR pentru implementarea Proiectului Basel II (2)

- **Etapa 1: inițierea dialogului și realizarea schimbului de informații cu sectorul bancar :**
  - **realizarea evaluării generale** cu privire la instrumentele de management al riscului și **cunoașterea poziției instituțiilor de credit** în ceea ce privește **opțiunile tehnice** de implementare a Basel II
  - **informarea și stabilirea dialogului cu alte autorități naționale** (Ministerul Finanțelor Publice, Comisia Națională a Valorilor Mobiliare) și **internaționale** (autorități de supraveghere din alte state)
  - **evaluarea necesităților de formare profesională la nivelul sectorului bancar**, inclusiv la nivelul **autorității de supraveghere**

- ❑ **Etapa a 2-a: dezvoltarea mijloacelor pentru realizarea supravegherii sectorului bancar la standardele impuse de Basel II:**
  - **Formularea poziției în legătură cu opțiunile aflate în competența de decizie a autorității monetare naționale**
  - **Derularea studiului de impact cantitativ**
  - **Activități de supraveghere a instituțiilor de credit la sediul băncii centrale (off-site)**
  - **Misiuni de evaluare a condițiilor de implementare a Basel II la sediul instituțiilor de credit (on-site);**
  - **Transpunerea în cadrul legislativ național a directivelor europene**
  - **Elaborarea ghidurilor de validare a modelelor interne de rating ale instituțiilor de credit**
  - **Adaptarea sistemului de raportări prudențiale ale instituțiilor de credit**

- ❖ **Etapa a 3-a: Derularea procesului de validare de către Banca Națională a României a modelelor interne de rating ale instituțiilor de credit**

- ❖ **Etapa a 4-a: procesul de verificare la instituțiile de credit a aplicării prevederilor Basel II**

III. 1 Acțiuni realizate, aferente primelor două etape ale Proiectului Basel II

---

a) Formularea poziției în legătură cu opțiunile aflate în competența de decizie a autorității monetare naționale

- Obiectiv realizat în contextul **dialogului** BNR – MFP – CNVM – ARB
- **Domenii în care a fost decisă exercitarea opțiunilor naționale:**
  - **Riscul de credit** : abordarea standard (s-au stabilit toate cele 28 opțiuni) și abordarea bazată pe modele interne de rating (13 opțiuni)
  - **Riscul operațional** : 5 opțiuni
  - **Structura capitalului si a grupului instituției de credit:** 11 opțiuni
- **Principii** avute în vedere la formularea poziției:
  - Racordarea opțiunilor la caracteristicile sistemului bancar românesc
  - Armonizarea cu opțiunile adoptate de alte state membre ale UE

b) Inițierea colaborării active cu comunitatea bancară

- Efectuarea de **sondaje** privind opțiunile tehnice ale băncilor referitoare la implementarea abordărilor specifice Basel II
- Organizarea de **conferințe și seminarii** pe tema Basel II
- Desfășurarea unor **întâlniri și consultări** cu experți ai **Comisiei Europene**
- Crearea unui **site intranet destinat sistemului bancar** care permite dezbateră rapidă a problemelor legate de implementarea Basel II

III. 2 Acțiuni în curs de derulare aferente primelor două etape ale Proiectului Basel II

- ❁ **Finalizarea pachetului de acte normative** - legea și reglementările prin care se transpun prevederile directivelor europene aferente Basel II
- ❁ **Elaborarea ghidurilor de validare** a modelelor interne de rating ale instituțiilor de credit
- ❁ **Adaptarea sistemului de raportări prudențiale** ale instituțiilor de credit
- ❁ La nivelul instituțiilor de credit se desfășoară **adaptarea sistemului informatic** pentru:
  - măsurarea riscului
  - monitorizarea riscului
  - raportarea riscului

IV. Rezultate preliminare privind opțiunile băncilor referitoare la abordările specifice Riscului de credit

Abordarea	Numărul de bănci care au ales să adopte abordarea pentru întreg portofoliul de plasamente.	Numărul de bănci care au ales să adopte abordarea pentru întreg portofoliul de plasamente.
	Iulie 2005	Noiembrie 2005
Abordarea standard	13	30
Modele interne de rating - abordarea de bază (FIRBA)	3	2
Modele interne de rating - abordarea avansată (AIRBA)	1	0
Bănci care nu s-au decis	17	2

V. Rezultate preliminare privind opțiunile băncilor referitoare la abordările specifice Riscului operațional

Abordarea	Numărul de bănci care au ales să adopte abordarea pentru întreg portofoliul de plasamente.	
	Iulie 2005	Noiembrie 2005
Indicatorul de bază	11	17
Abordarea Standard	10	13
Modele interne avansate (AMA)	4	2
Bănci care nu s-au decis	9	2

VI. Exemplificări privind managementul riscului de credit

Abordarea Standard –Ponderi de risc aplicate Basel I vs. Basel II

Expunere	Risc de credit asociat expunerilor locale în varianta:	
	Basel I	Basel II
Administrații centrale, bănci centrale și instituții financiare internaționale asimilate acestora (pentru expuneri exprimate și finanțate în moneda locală)	0	0
Administrații centrale, bănci centrale și instituții financiare internaționale asimilate acestora (pentru expuneri altele decât cele exprimate și finanțate în moneda locală)	0%	50%
Instituții de credit – expuneri pe termen scurt finanțate și exprimate în moneda locală	20%	20%
Instituții de credit – expuneri pe termen lung	20%	50%
SSIF*-uri – expuneri pe termen scurt finanțate și exprimate în moneda locală	100%	20%
SSIF-uri – expuneri pe termen lung	100%	50%
Expuneri față de instituțiile** din grup	20%-100%	20%-100%
Administrații regionale și locale	20%	100%
Entități ale sectorului public	100%	100%

Abordarea Standard –Ponderi de risc aplicate Basel I vs. Basel II (2)

Expunere	Risc de credit asociat expunerilor locale în varianta:	
	Basel I	Basel II
Expuneri retail (include și expuneri față de populație)	100%	75%
Expuneri față de corporații	100%	100%
Credite garantate cu proprietăți comerciale	100%	100%
Credite garantate cu proprietăți imobiliare	50%	35%
Expuneri cu grad de risc ridicat (investiții în titluri de participare la entități necotate la bursă)	100%	150%

* Societati de servicii de investitii financiare (SSIF)

**instituții de credit și SSIF-uri